

Adviesraad vreest groene armoede in steden

De realisatie van groen in en om de steden stagneert, constateert de Raad voor het Landelijk Gebied. Hierdoor is er weinig meer voor nodig of de groene kwaliteit ontglipt ons, wat het 'recht op groen' voor iedere burger aantast.

Groen binnen en buiten steden, zo schrijft de Raad in haar op eigen initiatief uitgebrachte advies, is maatschappelijk belangrijk voor welzijn, gezondheid, economie en natuur. Toch stagneert de aanleg van recreatief groen buiten de steden en de Raad verwacht dat door de grote bouwopgave – de komende jaren worden 318.500 tot 358.500 huizen gebouwd – een verdere scheefgroei ontstaat tussen groen en rood. „De kans bestaat dat de maatschappij over enkele decennia ontwaakt in groene armoede.”

Met het advies wil de Raad het 'recht op groen' vastleggen. Dit recht is belangrijk. Een hoge groene kwaliteit verbetert namelijk het functioneren van onze samenleving. En dit heeft weer zijn weerslag op onze concurrentiepositie in Europa. Nu groeit de bebouwing echter sneller dan de aanleg van groen. Het richtgetal van 75 m² groen per woning wordt daarvoor niet gehaald. In de Randstad staat zelfs de 50 m² groen per woning op de tocht. Ook is in de Nota Ruimte de behoefte aan groen onderschat. Vergrijzing én de maatschappelijke functies zijn niet meegenomen. Dit zal bij andere beleidssectoren leiden tot meer uitgaven. Om dit proces te keren is herstel van de groen-roodbalans nodig. De rijksoverheid moet hierin weer het voortouw nemen, aldus de Raad. ■

Zittend mensen ontmoeten



Foto: Alexander Suma

Bij een ontwerpwedstrijd op het achttiende BIBM-Congres voor geprefabriceerd beton heeft het ontwerp 'Relax and meet' van Alexander Suma de eerste prijs gewonnen. De opdracht luidde: ontwerp een plek om te zitten en om mensen te ontmoeten. Het ontwerp van Suma bestaat uit zestien prefab betonelementen. In een cirkel geplaatst vormen ze een overdekte ruimte. Dat geeft volgens de jury een gevoel van veiligheid. Volgens Van de Berg Beton BV uit Raalte, het bedrijf dat het beton stortte, is het niet zeker of de zitelementen van Suma in productie worden gebracht. ■

Recht op groen

Binnen de groensector was het natuurlijk al lang en breed bekend. Kwalitatief hoogwaardig groen van voldoende volume is goed voor mens en samenleving. Buiten onze groensector en dan vooral onder politici was dat kennelijk minder bekend. Daarom is het nuttig dat de Raad voor het Landelijk Gebied het belang van groen nog eens heeft vastgelegd in een advies aan de regering. De Raad stelt hierin nog eens duidelijk: „Mensen hebben recht op dit groen.” Gevreesd wordt namelijk dat, nu door het rijk de verantwoordelijkheden meer bij provincie en gemeente zijn gelegd, Nederland binnen korte tijd in 'groene armoede' zal vervallen.

Het was altijd al lastig om de juiste balans te vinden tussen het uit de grond stampen van woonwijken en industrieparken enerzijds en het laten groeien van groen anderzijds. Het groen fietste altijd met een sukkelgangetje achter de bouwprestaties aan, werd door de bouw links en rechts ingehaald en zelfs bij regelmaat platgewalst. De Rotterdamse redentatie 'groen is potentiële bouwgrond' blijkt op heel veel meer plaatsen in Nederland te worden toegepast. Zo is er al net zo lang geknabbel aan de grenzen van het Groene Hart van de Randstad als dat hart in de ruimtelijke ordening bestaat. En onlangs nog kwam in het nieuws dat de grenzen van het 'Central Park' in de Vindex-locatie Leidsche Rijn bij Utrecht ook niet meer veilig zijn. Kortom, als het over duurzaam beheren van groen gaat zijn de verschillende overheden van hoog tot laag weinig betrouwbare rentmeesters.

Vanuit die optiek is het belangrijk dat de Raad voor het Landelijk Gebied nog eens duidelijk heeft gesteld dat iedereen recht heeft op groen in de openbare ruimte. En zoals altijd: tegenover een recht staat een plicht. Overheden - dus ook de rijksoverheid - hebben de plicht voorwaardescheppend beleid vast te leggen en daar naar te handelen. Alleen zo kan het 'recht op groen' daadwerkelijk in groene ruimte worden omgezet en kunnen mens en samenleving de vruchten plukken van kwalitatief hoogwaardig groen.

Ton Stolk
Vakredacteur

